

Sloper Provisionals

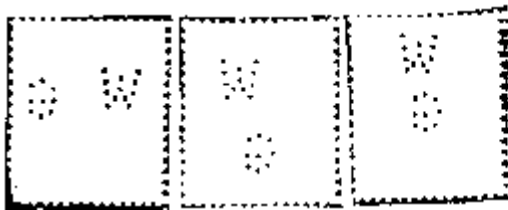
(Dr. T.A. Llewellyn-Edwards; uit: Perfinpost nr. 28, feb. 1994)

Het onderstaande artikel is afkomstig uit het blad *The Perfins Bulletin* van februari 1992, het huisorgaan van onze zusterclub uit de USA. Het is in het Nederlands vertaald door de heer K. van Leeuwen waarvoor dank.

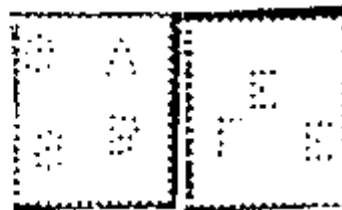
William Turney's interessante artikel over GB Punching Eccentrics, in het septembernummer 1990 van *The Perfins Bulletin* (pagina 190-192) bracht mij ertoe dit artikel over een weinig bekend, maar gemakkelijk te ontdekken en goedkoop GB perforatie-type te schrijven: de Sloper provisionals (=provisorisch, voorlopig).

Het voorbeeld B/B in Turney's artikel is waarschijnlijk "a provisional not a punching eccentric"(*). Dit is wel het geval op een 1940/1945 uitgave.

In het begin van de Tweede Wereldoorlog, in 1940, richtte de vijand grote schade aan in het bedrijf van Sloper te Londen en werden de perforatiemachines en "dies" (stempels) op grote schaal vernield, dusdanig, dat er, wilde de zaak blijven draaien, noodmaatregelen genomen moesten worden. Zodoende werd er al spoedig een set matrijzen voor het perforeren van losstaande letters geproduceerd, zie ook de afbeeldingen. De meeste van deze perforaties bestonden uit een dubbel stel letters, die tot stand kwamen door de postzegelstroken tweemaal door de perforator te halen, voor elke letter eenmaal. Hierdoor ontstaan verkeerd geplaatste letters. (zie afbeelding 1)

afbeelding 1

afbeelding 2

(*) *Eccentric = opvallend buitenissig, excentriek wordt dit hier bedoeld? Of is het een machineonderdeel, die een draaiende beweging in een heen-en-weergaande beweging omzet?*

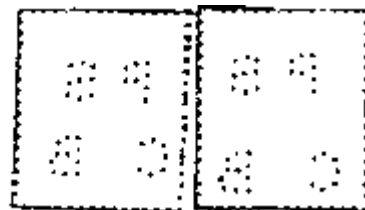
Wanneer er perforaties van 3 letters vereist waren werden de stroken driemaal door de perforator gehaald, wanneer het om perforaties van vier letters ging, gebeurde dit viermaal, zie afbeelding 2.

Dit veelvuldig gebruik van de perforator moet een moeilijk karwei van lange duur geweest zijn, vooral als het om perforaties van 3 en 4 letters ging. Sloper gebruikte dan ook al spoedig matrijzen (stempels) met dubbele letters.

Zodoende hebben we voorbeelden van dubbele letters plus een toegevoegde aparte letter en 'tweeling', dubbele letters (zie afbeeldingen 3 en 4).

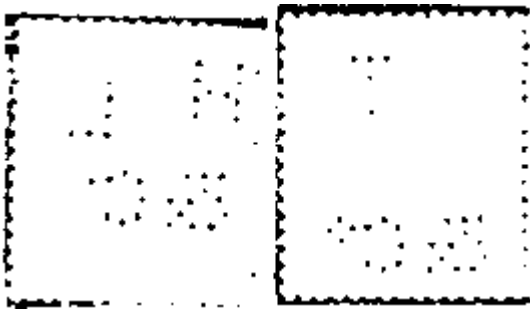

afbeelding 3.

afbeelding 4

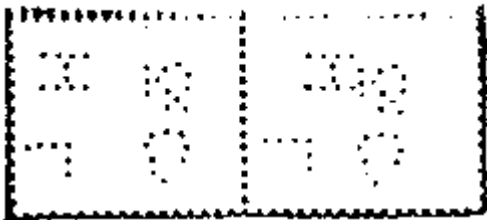
Speciale voorbeelden van dit perforatietype waren de stempels 'Co' en '&Co' (zie afbeelding 5)

afbeelding 5

Een onderzoek betreffende veelvouden van deze soort perforaties onthult welk soort perforator gebruikt werd. Als we horizontale letterparen bekijken zien we dat de letters 'hoe misplaatst ook' op elk zegel in dezelfde misplaatste positie voorkomen, wat aangeeft, dat een horizontale rij van 12 postzegels in een slag geperforeerd werden. Als we de verticale letterparen bekijken, zien we, dat er sprake is van verschillende misplaatste posities, waaruit blijkt, dat er per keer slechts een rij geperforeerd werd.

Hieruit kunnen we opmaken, dat er een horizontale perforator met 12 stempels gebruikt werd (zie afbeelding 6 en 7).

afbeelding 6

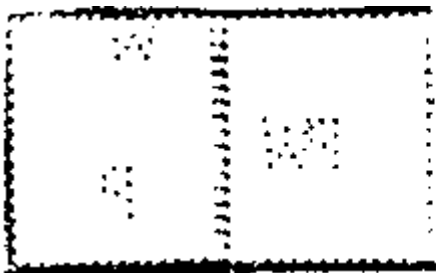

afbeelding 7

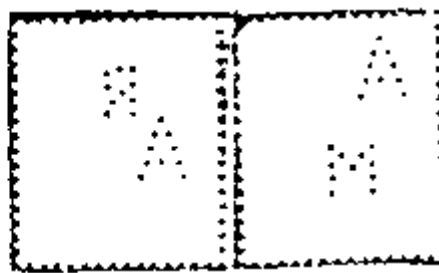
De perforator perforeerde de bovenste horizontale reeks met de eerste letter en verschoof het vel dan zo dat de volgende rij met dezelfde letter geperforeerd werd. Dit ging zo door, totdat het hele vel met de eerste letter geperforeerd was.

De stempels werden daarna verwisseld voor die, welke voor de tweede letter nodig waren en gehele procedure herhaalde zich.

In het algemeen werkte de perforator zorgvuldig en de letters werden tenminste in de correcte volgorde in de postzegel geperforeerd, maar er komen sommige exemplaren voor, waarop er van een omgekeerde volgorde sprake is (zoals in afbeelding 8) zodat het niet mogelijk is te bepalen welke volgorde bedoeld werd.

afbeelding 8

afbeelding 9

Dit is een interessant terrein om te bestuderen, daar er veel voorbeelden van zijn en ze niet duur zijn. U moet eerst uitkijken naar de vrij duidelijke lettervorm en naar de misplaatste letters. Als deze ontdekt worden op de in de oorlogsjaren gangbare uitgaven, dan hebt u een 'provisional' gevonden. Er is weinig onderzoek verricht naar deze wijze van perforeren, zodat er nog veel te ontdekken valt. Er zijn slechts weinig exemplaren geïdentificeerd en ik heb er nog nooit een desbetreffende catalogus of ook zelfs maar een checklist van gezien.

In de nieuwe Edwards Illustrated Catalogue worden ze echter aangeduid met een toegevoegde 'p' achter het 'pattern number'.

De situatie is verder nog verward door het bestaan van een klein aantal exemplaren met afwijkende letterstijlen (zie afbeelding 9). Hun herkomst is niet bekend, maar men neemt aan dat het 'provisionals' zijn.

Ik hoop dat dit korte artikel wat opheldering heeft verschaft aangaande deze interessante nevenlijn van de GB-perforaties en mocht iemand geïnteresseerd zijn zich bij een kleine studiegroep inzake deze wijze van perforeren, aan te sluiten, dan hoor ik dit graag.

(nadere info via het secretariaat van de PCN)